

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

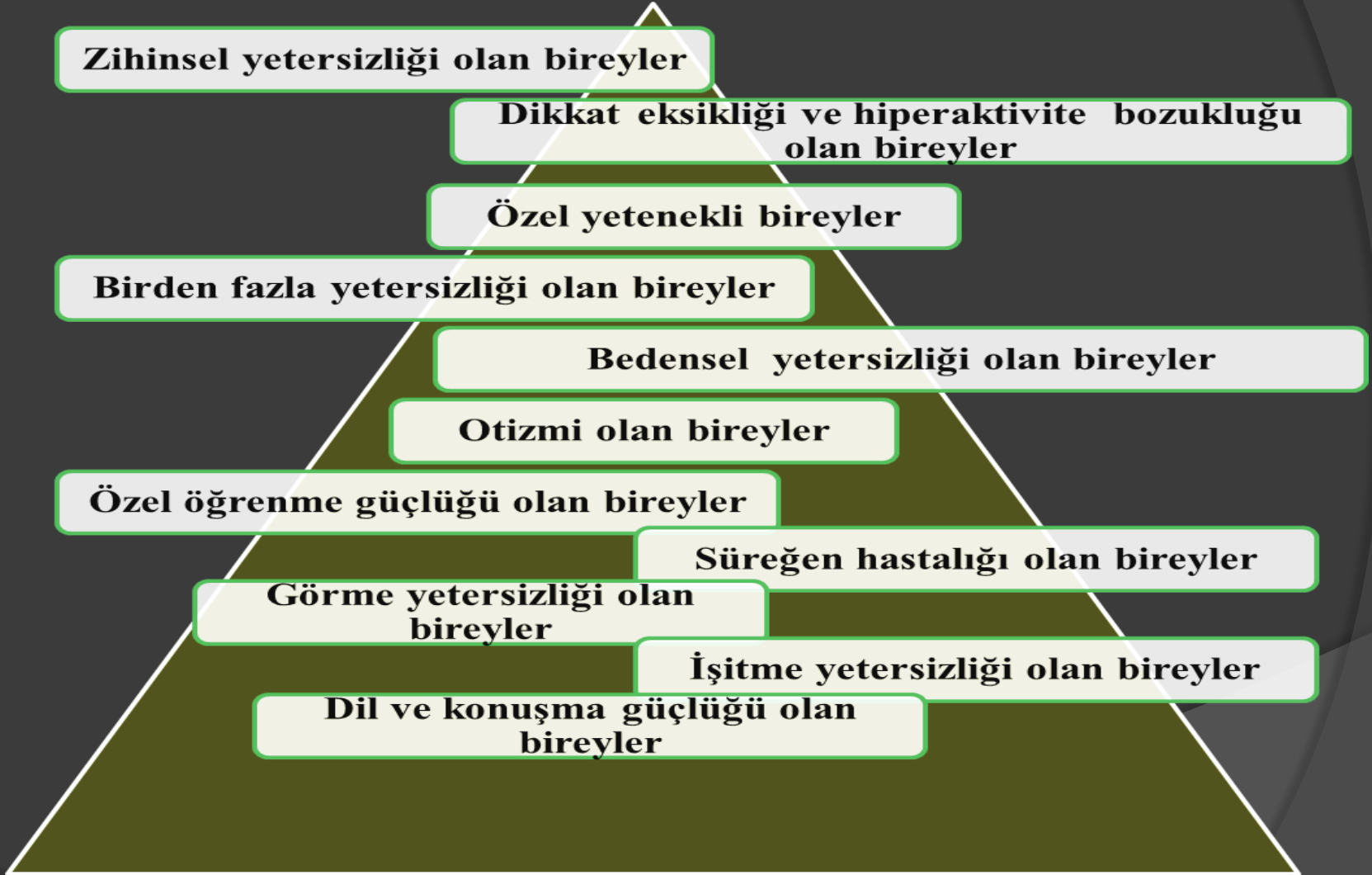
● YÖNLENDİRME SÜREÇLERİ

Eğitsel tanılması yapılması
istenilen öğrenciler için yapılacak işlemler
Özel Eğitim Yönetmeliği içerisinde Eğitsel
Değerlendirme ve Tanılama başlığı altında
verilmiştir.

- Bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanılmasıyla ilgili ilk başvuru; okul yönetimi, veli ya da zihinsel engeli olmayan 18 yaşından büyük bireyin kendisi tarafından; resmî kurumlarda bakım ve barınma hizmetinden yararlanan bireyler için kurumun resmî yazı ile görevlendireceği personel tarafından RAM'a yapılır.

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ KAPSAMINDA HİZMET SUNULAN BİREYLER

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU

- RAM'a refere edilen öğrenci hakkında, ön bilgi olması amacıyla sınıf rehber öğretmeni ve Okul PDR uzmanı tarafından "Eğitsel Değerlendirme İsteği" formu doldurulur. Form içeriğinde, öğrencinin kişisel bilgileri ile davranışsal ve akademik durumuna ilişkin yapılan değerlendirme yer alır. Eğitsel değerlendirme isteği formu, öğrencinin ilk kez RAM'a yönlendirilmesi sürecinde kullanılır. Ayrıca 2019-2020 yılından itibaren artık e-Rehberlik üzerinden de RAM'a gönderilebilmektedir.

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama İçin Gerekli Belgeler

1. Hastaneden alınmış heyet raporu varsa aslı ya da 'Aslı Gibidir' onaylı rneği
2. Veli ve ğrenci kimlik fotokopisi
3. 2 adet fotoğraf
4. Okul ağında olanlar için okul evraki

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU

Tarih:

A) GENEL BİLGİLER

Öğrencinin

Adı Soyadı		T.C. Kimlik Numarası	
Doğum Tarihi/Yeri		Okulu	
Sınıfı/Şubesi		Devam/Devamsızlık	

Velinin

Adı Soyadı			
Adresi			
Cep/Ev Telefonu		E-Posta Adresi	

B) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ NEDENİ

()	Öğrencinin tıbbi tanısının olması
()	Öğrenciye ilişkin yerleştirme (resmi tedbir) kararı alınması
()	Öğrenci için önceden alınmış yerleştirme (resmi tedbir) kararına itiraz ya da kararın kaldırılması

BİREYSEL GELİŞİM RAPORU

- Öğrencinin özel eğitim raporunun yenilenmesine veya kaldırılmasına karar verilmesi sürecinde, RAM tarafından okuldan bir belge istenir. Bu belgenin ismi 'Bireysel Gelişim Raporudur.' Bireysel gelişim raporunun en önemli özelliği, daha önce tanılanmış ve halen özel eğitim kapsamında olan bir öğrenci için doldurulmasıdır.
- Bireysel gelişim raporu, sınıf rehber öğretmeni tarafından doldurulur ve Okul PDR uzmanının desteğiyle de rapora son şekli verilir. Öğrencinin gösterdiği gelişim aşamaları, bireysel gelişim raporuna işlenir.

BİREYSEL GELİŞİM RAPORU

Tarih:

A) GENEL BİLGİLER

Öğrencinin

Adı Soyadı		T.C. Kimlik Numarası	
Doğum Tarihi/Yeri		Okulu	
Sınıfı/Şubesi		Devam/Devamsızlık	

Velinin

Adı Soyadı			
Adresi			
Cep/Ev Telefonu		E-Posta Adresi	

B) ÖĞRENCİYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

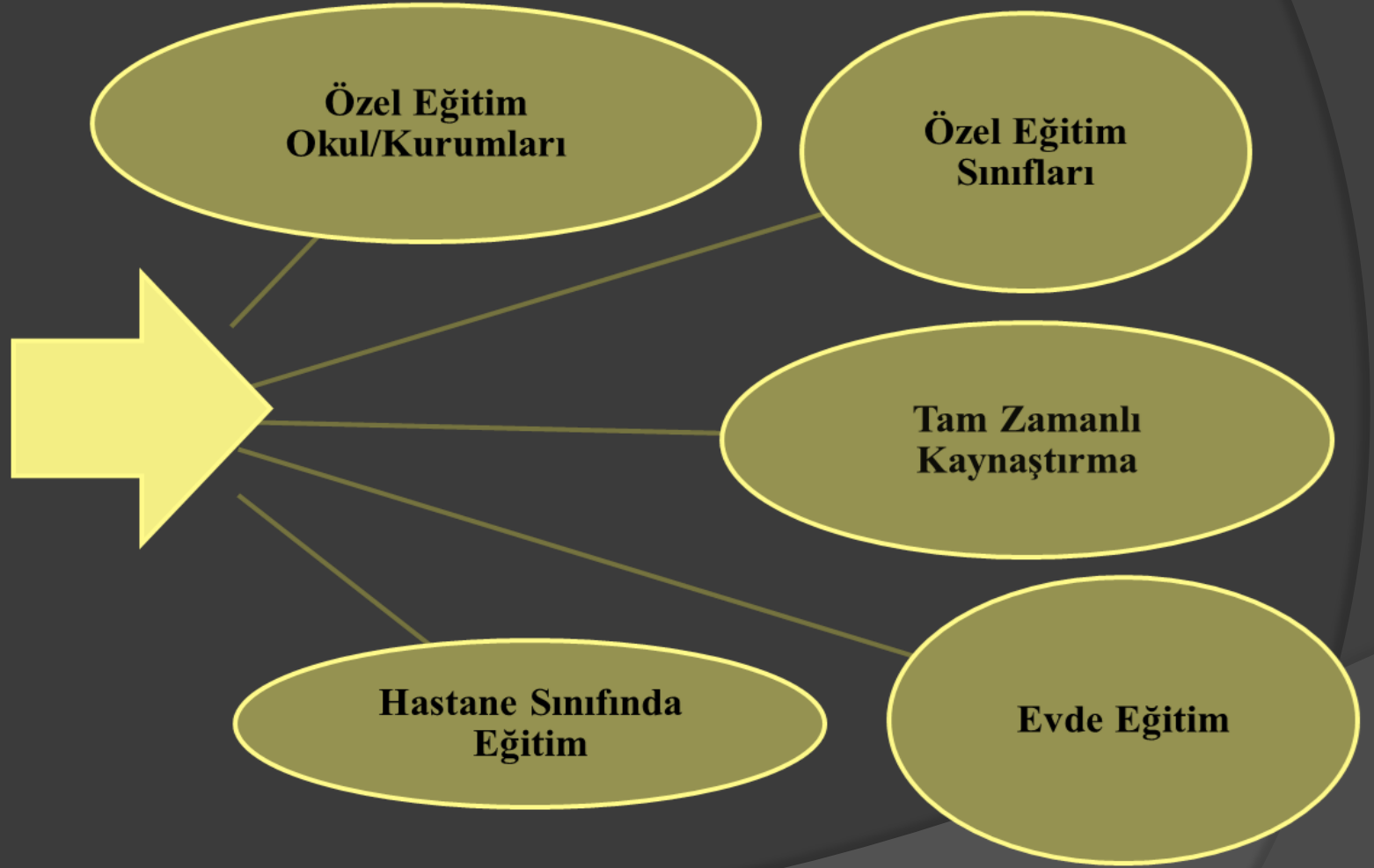
Eğitim Öğretim Süreci İçinde Yapılan Çalışmalar	Veli ile Yapılan Çalışmalar
	Öğretim Materyallerinde Yapılan Düzenlemeler
	Eğitim Ortamında Yapılan Düzenlemeler
	Öğretim Yöntem ve Tekniklerinde Yapılan Düzenlemeler
	Rehberlik Servisiyle Yapılan İş Birliği

Her Özel Öğrenci Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde Eğitim Alır Mı?

- Hayır. RAM yaptığı psikolojik değerlendirme ve uyguladığı zeka testleri sonucunda karar verebilmektedir. Ayrıca öğrenci, engel durumunu hastane raporuyla da belgelendirmesi ve RAM'a sunması gerekir. Çünkü RAM, hastane raporu olmadan öğrenciyi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine yerleştiremez. Hastane raporu ve uygulanan test doğrultusunda, öğrenciye yönelik eğitim-öğretim planlaması yapılabilir.

Eğitim Ortamları

Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları

- Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda her tür ve kademedeki eğitimlerini kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürebilirler.
- Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürebilirler.
- Okul öncesi eğitim, ilköğretim ya da mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı özel eğitim okullarında kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim verilebilir.
- Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda BEP geliştirme birimi oluşturulması zorunludur.
- Öğrenci Davranışlarını Değerlendirme Kurulu ile Ödöl ve Disiplin Kurulu'nda kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerle ilgili alınacak kararlarda BEP geliştirme birimiyle iş birliği yapılır.

Tam Zamanlı Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirmede dikkate alınması gerekenler:

a) Öğrenciler, kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak BEP hazırlanır.

b) Ortaöğretimi tamamlayan öğrencilere akranlarına verilen diploma düzenlenir.

c) Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için uygun ortam düzenlemeleri yapılır ve destek eğitim odası açılır.

ç) Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulaması yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan bireyler gelişim özellikleri de dikkate alınarak sınıflara eşit sayıda ve her bir şubede 2 öğrenciyi geçmeyecek şekilde yerleştirilir. Ancak bu sayı birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılan okullarda ihtiyaç doğrultusunda artırılabilir.

d) Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan özel eğitim okullarında sınıf mevcutları 5'i özel eğitim ihtiyacı olan birey olmak üzere okul öncesi eğitimde en fazla 14; diğer kademelerde 15 öğrenci olacak şekilde oluşturulur.

Tuşba Rehberlik Araştırma Merkezi

Kaynaştırma Öğrencisinin Not ve Karne Değerlendirmesi

Okul PDR uzmanı, branş öğretmeninin yönelttiği ‘sınıftaki normal öğrenciler akademik olarak kaynaştırma öğrencisinden daha kötü durumda, yine de kaynaştırma öğrencimize diğerlerinden ayrı sınav hazırlayacak mıyız?’ sorusuyla karşılaşır. ‘Evet hazırlamamız gerekir.’ Çünkü öğretmenin kişisel değerlendirmesi, resmi olarak hazırlanmış raporun önüne geçmemektedir. Bu anlamda kaynaştırma öğrencisinin başarı durumu değerlendirilirken konuya hassasiyet gösterilir.

Kaynaştırma öğrencisinin BEP kapsamına alınmış bir dersten, 45'in altında not almaması ve karnesine o dersin zayıf gelmemesi gerekir. Çünkü BEP'in temel amacı, öğrencinin seviyesine uygun akademik hedeflerin belirlenmesidir. O dersin zayıf gelmesi demek, hedeflenen kazanımların öğrenci kapasitesinin üzerinde olduğu anlamına gelir. Bu durumda belirlenen yıllık hedef ve BEP planı tekrar gözden geçirilmeli, öğrencinin seviyesine uygun olacak şekilde yeniden sınav yapılmalıdır.

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı

Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için takip edecekleri eğitim programı temel alınarak BEP hazırlanması esastır. Bu programda;

- a) Eğitim planında yer alan yıllık amaçlara ve kısa dönemli amaçlara,
- b) Sunulacak destek eğitim hizmetinin türüne, süresine ve hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağına,
- c) Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknikler ile öğretim materyallerine,
- ç) Eğitim ortamına ilişkin düzenlemelere,
- d) Davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile olumlu davranış kazandırmaya yönelik uygulanacak yöntem ve tekniklere,
- e) Öğrencinin kişisel bilgilerine yer verilir.

Herhangi bir alanda yetersizliğe sahip öğrencilerin, akademik olarak ilerlemelerini ve sosyal yönden desteklenmelerini sağlamak amacıyla BEP düzenlenir. BEP, her dersin öğretmeni tarafından o derse özel olarak hazırlanır. BEP hazırlanma aşamasında, genellikle sınıf öğretmeni ve okul PDR uzmanının birlikte değerlendirildiği 'Kaba Değerlendirme Formu' içeriğindeki bilgilerden yararlanır.

Kaynaştırma öğrencisine BEP hazırlanıp hazırlanmayacağına, okul BEP Geliştirme Birimi karar verir. BEP'in içeriğinde, öğrenciye özel hedefler ve kazanımlar yer alır. Bu, tamamen ders öğretmeninin inisiyatifindedir. Örneğin BEP'li bir öğrencinin, bir dönem boyunca yalnızca 4 işlemi öğrenebilmesi şeklinde bir hedef belirlenebilir.

Örnek Formlar:

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI (BEP) FORMU

Öğrencinin Adı-Soyadı:
Bep Hazırlama Tarihi:

Sınıfı:
Bep Birim Üyeleri:

Öğrencinin Őu anki performans düzeyi:
Ancak;

Uzun dönemli amaçlar	Kısa dönemli amaçlar	Ölçüt	Başlama-bitiş tarihleri	Sorumlu kiŐi

40dk.com

Destek Eğitim Odası

Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde eğitim veren okullarda tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrenciler için il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince destek eğitim odası açılır. Destek eğitim odasında eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a)** Eğitim alacak öğrenciler, bu öğrencilere okutulacak dersler ile öğrencilerin alacağı haftalık ders saati BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda belirlenir. Bu planlama haftalık toplam ders saatinin %40'ını aşmayacak şekilde yapılır.
- b)** Destek eğitim odasında görev alacak öğretmenlerin çalışma programları okul yönetimince yapılır.
- c)** Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okullarda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.

ç) Destek eğitim odasında öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir eğitim yapılır. Ancak, BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda gerektiğinde eğitim performansı aynı seviyede olan öğrencilerle bire bir eğitimin yanında en fazla 3 öğrencinin bir arada eğitim alacağı grup eğitimi de yapılabilir.

d) Destek eğitim BEP geliştirme biriminin planlaması doğrultusunda okulun ders saatleri içinde veya dışında ihtiyaç halinde hafta sonu da planlanabilir. Öğrenciye ders saatleri içinde eğitim verilecekse destek eğitim alması planlanan dersin saatinde o derse ilişkin eğitim verilir.

e) Özel yetenekli öğrencilerin yetenek alanları doğrultusunda takip ettikleri dersler destek eğitim odasında zenginleştirme ve hızlandırma yoluyla farklılaştırılarak verilir. Bu programlar öğrencilerin devam ettikleri örgün eğitim kurumlarında uygulanan eğitim programı ile bütünlük oluşturacak şekilde plânlanır ve yürütülür.

f) Destek eğitim odasında; öğrencilerin eğitim ihtiyaçları takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri okul yönetiminin teklifi doğrultusunda il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerince görevlendirilir.

g) İlkokul ve ortaokullardaki destek eğitim odalarında özel yetenekli öğrencilere eğitim vermek üzere üst kademelerde görev yapan alan öğretmenleri de görevlendirilebilir.

ğ) Okul müdürü ve müdür yardımcıları destek eğitim odalarında görevlendirilmez.

Destek Eğitim Odası Açmak Zorunlu Mudur?

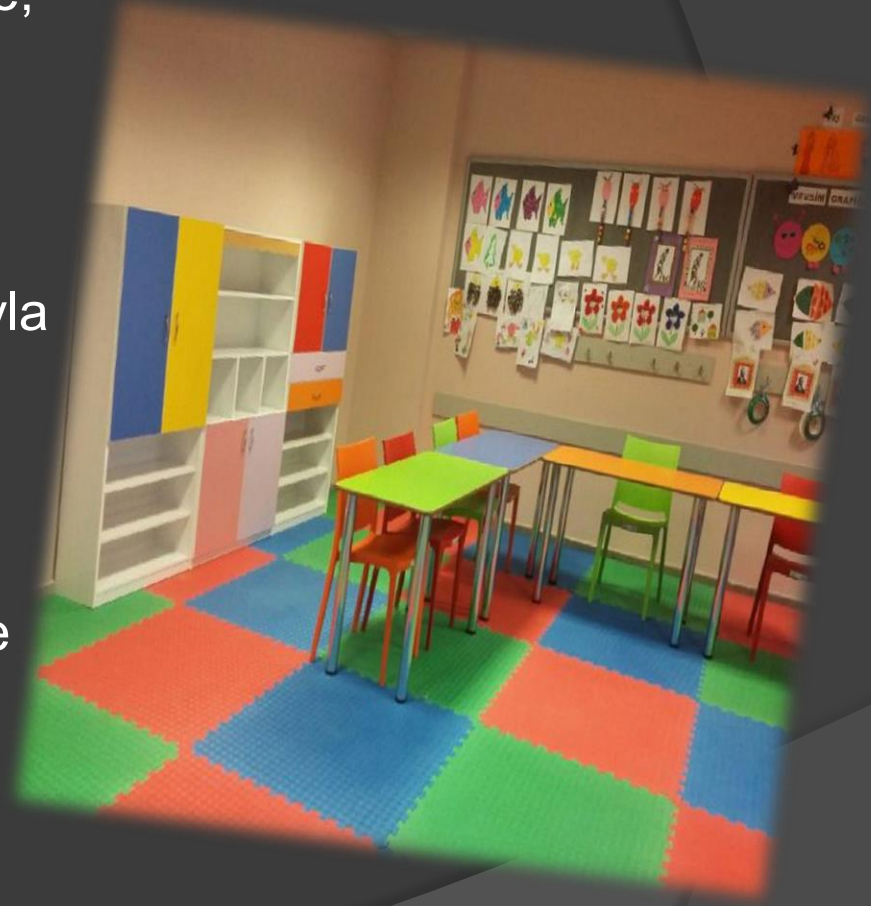
Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ile özel yetenekli öğrencilerin öğrenim gördüğü okul ve kurumlarda “Destek Eğitim Odası” açılması zorunludur

Özel Eğitim Alt Sınıflarının Açılması

- (1) Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda ayrı bir sınıfta eğitim almalarına karar verilen özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için resmî ve özel okullarda il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda Valilik Oluru ile özel eğitim sınıfları açılır. Açılan özel eğitim sınıfına ilişkin bilgiler Bakanlığın kurum bilgilerinin veri girişi yapılan sistemine işlenir.
- (2) Özel eğitim sınıfı açılması için düzenlenecek Valilik Olurunda, bünyesinde özel eğitim sınıfı açılacak olan okulun adı, açılacak özel eğitim sınıfının kademesi, sınıfta uygulanacak eğitim programı ve eğitim verilecek yetersizlik türüne dair bilgiler yer alır.

(3) Özel eğitim sınıfı açılması sürecinde; özel eğitim sınıflarının eğitim hizmeti verdiği kademe, sınıflara kayıtlı olan öğrencilerin yetersizlik türü, sınıfların kapasitesinin azami sayıya ulaşmış ve bu sınıflara taşıma yoluyla eğitime erişim sağlanıp sağlanamayacağı ile yerleşim yerinde bulunan özel eğitim okullarının öğrenci kapasitelerinin değerlendirilerek ihtiyaç olması halinde yeni bir sınıf açılması ile ilgili iş ve işlemler başlatılır.

Birden Fazla Yetersizliği Olan Bireylerin Eğitimi

Zorunlu öğrenim çağında olup birden fazla yetersizliği nedeniyle ilköğretim veya ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumdaki öğrenciler için öncelikle özel eğitim okullarında; özel eğitim okulu bulunmayan yerleşim yerlerinde diğer okullar bünyesinde, il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda valilik oluru ile sınıf açılır. Bu sınıflarda eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a)** Sınıflarda özel eğitim programı uygulanır. Öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesi, takip ettikleri özel eğitim programı esas alınarak hazırlanan BEP'e göre yapılır.
- b)** Bu sınıflarda birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılır.
- c)** Sınıfların mevcudu en fazla 4 öğrenciden oluşur.

ç) Dersler özel eğitim öğretmenleri tarafından okutulur. İlkokullarda haftalık ders çizelgesinde yer alan din kültürü ve ahlak bilgisi; diğer kademelerde din kültürü ve ahlak bilgisi, görsel sanatlar, müzik ve beden eğitimi alanlarına ilişkin dersler ile meslek dersleri ilgili alan öğretmenleri tarafından okutulur. Alan öğretmeni tarafından okutulan derslere özel eğitim öğretmenleri dersin işlenişine destek vermek üzere katılır.

d) Bu sınıflar ders, teneffüs, yemek ve diğer etkinlik saatleri bakımından bünyesinde açıldığı okulda uygulanan programa uyurlar.

e) Özel eğitim meslek okulu veya özel eğitim uygulama okulu (III. kademe) programını tamamlayan öğrencilere takip ettikleri eğitim programına uygun diploma düzenlenir.

Evde Eğitim Hizmeti

Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden sağlık problemi nedeniyle en az on iki hafta süreyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayacağı ya da yararlanması durumunda sağlığı açısından risk oluşturacağı en az birisi ilgili daldan olmak üzere üç uzman tabip tarafından düzenlenmiş Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu'nda belirtilen öğrencilere velinin yazılı talebi ve Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ile il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun planlaması doğrultusunda ders yılı içinde evde eğitim hizmeti verilebilir.

Hastanede Eğitim Hizmeti

Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden sağlık problemi nedeniyle sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören öğrencilerin eğitimlerini sürdürmeleri için hastaneler bünyesinde il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi ve Sağlık Bakanlığının uygun görüşü üzerine Valilik Olur'u ile hastane sınıfları açılır.

Eğitim hizmeti, velinin yazılı talebi ve öğrencinin tedavisinden sorumlu hekimin yazılı görüşü ile sağlanır. Bu sınıflarda birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılır. Sınıfa gelemeyecek durumda olan öğrencilere odalarında eğitim verilir.

TEŞEKKÜRLER

Kaynakça

Abdullah, Y. (2019). *Okul Pdr Servisi*(4.baskı). Ankara: Psikolojik Danışmanlık Yayınları.

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği